

LESKISTEN Basisonderwijs Kunsteducatie Walcheren

Kosten:

Huur leskist per week	€ 17,50
Bezorgen leskist	€ 7,50
Ophalen leskist	€ 7,50
Huur tentoonstelling per week	€ 35,00
Bezorgen tentoonstelling	€ 12,50
Ophalen tentoonstelling	€ 12,50
Kosten gastdocent per uur	€ 45,00

Beschrijving leskisten:

Dans: pagina 2
Drama: pagina 3 t/m 5
Literair: pagina 6 t/m 10
Muziek: pagina 11 t/m 17
Beeldend: pagina 18 t/m 27
Audiovisueel: pagina 28 t/m 29
Cultureel erfgoed: pagina: 30 t/m 33

DANS

GROEP 1 EN 2:

* 'danskist voor kleuters'

Kleuters hebben een enorme bewegingsdrang en dansen graag. Ze worden daarbij gestimuleerd door muziek, een thema, een idee of een verhaal. Deze leskist wil een bijdrage leveren aan de motorische en creatieve ontwikkeling van kinderen en het dansplezier bevorderen.

In de danskist treft u een aantal danslessen aan speciaal ontwikkeld voor kleuters.

Het zijn lessen die aansluiten bij:

- een prentenboek: 'Een vogel voor Jasper' (2 lessen)
- thema oerwoud (1 les)
- een loopvogel (1 les)
- verder nog een aantal dans/bewegingsideeën naar aanleiding van gedichten uit de gedichtenbundel 'Ik zie lichtjes in je ogen' van Hans en Monique Hagen. Ten slotte zijn er een paar ideeën toegevoegd voor bij het vieren van een verjaardag (3 facultatieve lessen).

De benodigde attributen zitten in de kist, behalve de aangegeven orff-instrumenten. Er wordt van uitgegaan dat deze op school aanwezig zijn.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- boek met CD 'een vogel voor Jasper' door Griff
- gedichtenbundel 'ik zie lichtjes in je ogen' door Hans en Monique Hagen
- 2 CD's 01 en 02 'danskist voor kleuters'
- grote marionettenvogel
- 1 bellenblaas
- 6 stokplaten
- 8 ballonnen
- walvis als handpop

GROEP 5 EN 6:

* 'van beeld naar beweging'

'Strip' is het Engelse woord voor 'strook', of 'reep'.

In een stripverhaal vertel je een verhaal met een serie plaatjes.

Plaatjes zijn vaak makkelijker te begrijpen dan geschreven tekst. Denk maar eens aan verkeersborden, of de tekeningen die op een vliegveld als wegwijzers worden gebruikt.

Plaatjes zijn ook veel leuker om naar te kijken. Daarom vrolijken ze saaie schoolboeken vaak met tekeningen op!

De meeste strips hebben ook tekst. Soms staat die onder de stripplaatjes.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- DVD 'laughing matters' van Rowan Atkinson
- CD
- 3 afbeeldingen op A4 formaat
- flappenboek
- elastieken

DRAMA

GROEP 1 EN 2:

* 'Plofje en vlieg'

Dit dramaproject stimuleert de ontwikkeling van het maken van onderscheid tussen spel en werkelijkheid. Dit gebeurt al door bewust met toneelspelen bezig te zijn en wat er gebeurt te benoemen.

Het project is opgebouwd rond vier verhaaltjes over Plofje en Vlieg.

Bij de verhalen zijn verhaalkaarten gemaakt om de verhalen voor de kinderen te visualiseren. Aansluitend op ieder verhaal kunt u werken met een aantal spelvormen en onderwerpen.

1. Praten zonder geluid te maken
De kinderen onderzoeken welke gebaren ze kennen en wat ze kunnen zeggen en begrijpen zonder woorden te gebruiken.
2. Pantomime
Waarbij het suggereren van iets wat er niet is onderzocht wordt.
Denk aan groot en klein, licht en zwaar, vormvast en flexibel.
3. Geleide fantasie.
De kinderen krijgen de kans delen van het verhaal na te spelen.
Het naspelen gebeurt in het speellokaal of gymzaal waardoor alle kinderen mee kunnen doen.
4. Emoties
De kinderen beelden emoties uit met hun mimiek en met hun hele lichaam.
De emoties worden voorgesteld door een avontuur van Plofje en Vlieg.

EXTRA

Poppenspel:

De kinderen kunnen de gelegenheid krijgen om aan een speltafel de verhalen van Plofje en Vlieg na te spelen.

In de kist zitten Plofje- en Vliegpoppetjes en allerlei andere attribootjes die in de verhalen voorkomen.

Toverdoos:

Les 2 sluit af met De Toverdoos, een spel oefening om de fantasie te stimuleren en de concentratie te vergroten. Deze oefening is altijd te gebruiken.

De Toverdoos kan een vaste plek krijgen in de klas.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- map met verhaalkaarten
- map met het verhaal
- twee strikken, een hele grote en een hele kleine
- feestmutsen, ballonnen, een slinger
- een grasmatje
- popjes van plofje, vlieg en opa brom in het kleine doosje
- vier uitdrukkingbordjes

* **'de pop, dat ben ik'**

Dit dramaproject bestaat uit 6 lessen rond het thema poppen.

In 6 lessen maken de leerlingen door middel van verschillende werkvormen kennis met hoe je zelf, of een deel van je lijf, kunt veranderen in een pop.

1. Je vinger als pop
2. Je hand als pop
3. Marionettenland
4. Ik ben een pop
5. De poppenkraam
6. De presentatie

Inhoud:

- docentenhandleiding
- CD
- 4 vingerpopjes
- grootvaderkastje
- vel met 30 stickertjes
- koopmanshoed
- tasje
- plumeau
- 2 grote lappen
- 1 sjaaltje

* **'poppenkist'**

Poppenspelletje met kinderen, waarin de volgende onderwerpen behandeld worden:

poppenspel algemeen, zelf poppen maken, poppenspel als creatief toneelspel, het gebruik van de pop.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- 1 wajangpop
- 1 grote blauwe pluche handpop vogel
- 1 pluche handpop (divers)
- 1 stokpopje
- 4 vingerpopjes

GROEP 5 EN 6:

* 'drama is geen drama'

Een methode voor het geven van drama in de klas, bestaande uit een handleiding, leerlingenboekjes en een videoband. Dit project bestaat uit 4 vaste, verplichte dramalessen. Na deze vaste dramalessen heeft u de beschikking over nog 3, volledig uitgewerkte, lessen. Ook worden er handreikingen gegeven om meer drama te geven na dit project.

1. Concentratie
2. Beweging
3. Taal
4. Beweging en taal
5. Drama vanuit muziek (facultatief)
6. Tekstoneel (facultatief)
7. Improviseren (facultatief)

Elke vaste les begint met een stukje film van 5 à 10 minuten. Naar aanleiding van dat stukje film worden er opdrachten gemaakt. Daarna geeft u de dramalessen met behulp van de volledig uitgewerkte lessen. Het spelgedeelte van de dramalessen neemt 30 minuten in beslag. Elke les duurt dus ongeveer 45 minuten.

* 'de wonderlijke machine'

In deze leskist wordt geprobeerd het vak drama zo breed mogelijk, in al zijn facetten aan bod te laten komen. Vier lessen rondom het verhaal 'De Wonderlijke Machine' zijn zo opgezet dat niet alleen verschillende dramaoefeningen naar voren komen, maar ook wordt inzicht gegeven hoe je een verhaal op allerlei manieren kunt dramatiseren en manieren om te inspireren.

Les 1: Een personage spelen en een tekst leren schrijven

Les 2: Inspiratie uit beeldend materiaal, bv. foto's

Les 3: Het maken van een decor en attributen

Les 4: Emoties en inspiratie halen uit liedjes.

Daarnaast bevat de leskist twee extra lessen (facultatief): het ene is opgebouwd rondom theatersport en in de andere les staat stemgebruik centraal.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- 8 geplastificeerde kleurenfoto's
- leerlingenboekjes
- CD 'de coolste DJ' van Kinderen voor Kinderen
- 8 lappen stof
- 30x het gedicht 'de kabouters'

LITERAIR

GROEP 1 EN 2:

* 'vertelkastje'

Een Kamishibai voorstelling is een verhaal ondersteund door een aantal gekleurde platen die belangrijke momenten uit het verhaal afbeelden. De Kami is een klein houten koffertje dat uitgeklaapt kan worden. Het ziet er uit als een theatertje waarin de vertelplaten zitten die één voor één weggeschoven kunnen worden.

Inhoud:

- boekje 'spaghetti met dropveters' van Jos van Helst en Wilbert van der Steen
- beeldplaten bovenstaand boekje
- beschrijving/lesbrief Kamishibai

* 'rode voertuigen'

In dit prentenboekproject wordt aan de hand van drie prentenboeken en drie bijbehorende lesmapjes de leerkracht middelen aangereikt om op diverse wijze prentenboeken aan te bieden.

1. 'De Grote Rode Bus'

De leerlingen worden door een verhaal aan het denken gezet: ze bedenken, vertellen en schilderen waarom de bus niet verder kan rijden.

Daarna beelden ze het verhaal uit met behulp van materialen.

2. 'Valentino de Kikker'

Aan de hand van grote prenten vertelt u een verhaal. Het verhaal uit het prentenboek gebruikt u als ondersteuning van het verhaal. De leerlingen schrijven een brief aan de hoofdfiguur en maken een routetekening.

3. 'Eend op de fiets'

In deze lessenserie leest u het prentenboek voor. Het verhaal is vervolgens uitgangspunt voor een kringgesprek over geheimen en een les bewegen en zingen.

Inhoud:

- 3 mappen lesmateriaal:
 - de grote rode bus
 - eend op de fiets
 - Valentino de kikker
- 3 boeken:
 - 'eend op de fiets' van David Shannon
 - 'vier fantastische verhalen' van Hans de Beer en Burny Bos
 - 'de grote rode bus' van Judy Hindley
- CD
- 8 speelvoertuigen
- 1 kikker
- 12 afbeeldingen op A3 formaat

* 'Prentenboek Otter & Dodo'

Otter & Dodo is een prentenboek, geschreven en getekend door Daan Remmerts de Vries en bestaat uit een groot voorleesprentenboek, lesbrieven en attributen.

Het verhaal speelt zich af in een bos en gaat over twee dieren: Otter die heel tevreden is met zichzelf en zich van niemand wat aantrekt, en Dodo die niet van veranderingen houdt en vindt dat iedereen zich op dezelfde manier moet gedragen.

De lesbrieff bestaat uit vier delen. Elk deel bestaat uit verschillende lessen en kan op verschillende niveaus gegeven worden.

- 1 Iedereen is anders
- 2 Dieren in het bos
- 3 Otter zijn & Dodo doen
- 4 Dit zijn wij, zo zijn wij

Inhoud:

- 2 spiegeltjes
- 3 muziekinstrumentjes: - rode en blauwe sambabal
 - belletjes arm- of voetband
- boekieboekie-cd met liedjes 'kom bij ons' plus tekstposter
- prentenboek Otter & Dodo
- les- en speelbrief Otter & Dodo (geplastificeerd)
- voorleesverhaal Otter & Dodo (geplastificeerd)
- 2 spiegeltjes (op de achterkant kunnen Otter en Dodo bevestigd worden met klitteband)
- flipoverprentenboek Otter & Dodo met 'spiegelpagina en ophangstelsel voor kindertekeningen

* Wim Hofman'

Centraal bij alle lessen staat deze leskist. Kinderen herkennen het en weten dat er steeds iets nieuws te zien, te horten, te lezen of te doen valt rondom Wim Hofman.

De volgorde van de lessen ligt niet vast. Iedere les is een afgerond geheel en kan worden uitgebreid met één of meerdere verdiepingsactiviteiten, die ook beschreven zijn. De lessen kunnen samen een Wim Hofmanproject vormen van een aantal weken of verspreid over het hele jaar worden gegeven, ingepast binnen de andere thema's die aan de orde zijn in een groep.

Lesonderwerpen:

1. woord en beeld, een tweeluik (groep 2 t/m 4)
2. de tafels van Wim Hofman (groep 2 t/m 4)
3. de vliegfiets (groep 2 t/m 4)
4. kleine Pien (groep 1 en 2)
5. we schilderen een vogel (groep 1 t/m 4)
6. zijn of azijn (groep 3 en 4)
7. Uk, Bur, Zip en Puzumuze (groep 1 t/m 3)
8. letters om mee te spelen (groep 2 t/m 4)

Inhoud:

- 1 map met lessuggesties voor de leerkracht
- 1 map met in totaal 26 reproducties, geordend per thema
- boekenpakket bestaande uit: WIM zonder titel, van Aap tot Zip, De Stoorworm, Kleine Pien op reis
- luistervink 2CD 'De Stoorworm'
- 1 vliegfietsje
- 1 houten tafeltje met dansende pootjes

- 1 kleine Pien in een kartonnen doosje
- 1 paspoort van Uk en Bur
- 1 paspoort van Zip
- 1 paspoort van Puzumuse
- 1 azijnflesje met etiket 'zijn of azijn'
- 1 doosje 'zijn of azijn' met 28 kaartjes
- 2 kleine schildersezels
- 2 boekenstandaards

GROEP 3 EN 4:

* 'een straatje zonder eind'

In een straatje zonder eind, waarin je makkelijk verdwijnt, waarin je hopeloos verdwaalt, in dat straatje zonder eind, staat er naar het schijnt, een huisje met een letter E. Zo begint het ABC-boek "een straatje zonder eind". Geert de Kockere schreef bij elke letter van het alfabet een gedicht over de persoon uit het straatje. Dit boek staat centraal in het verhaal.

Doel is het bevorderen van taal van leerlingen.

Het pakket bestaat uit het ABC-boek, een doosje met alfabet-letterkaartjes, een poster met letters, werkbladen en een handleiding.

Centraal staat het boekje met nonsensversjes, gerangschikt volgens de letters van het alfabet. Voor iedere letter staat een naam: Uusje, Tietse, Serafien. De tekst is gecentreerd in een goed leesbare letter. Eén versje met tekening per bladzijde. Voorlezen vanaf ca. 5 à 6 jaar.

* Wim Hofman'

Centraal bij alle lessen staat deze leskist. Kinderen herkennen het en weten dat er steeds iets nieuws te zien, te horen, te lezen of te doen valt rondom Wim Hofman.

De volgorde van de lessen ligt niet vast. Iedere les is een afgerond geheel en kan worden uitgebreid met één of meerdere verdiepingsactiviteiten, die ook beschreven zijn. De lessen kunnen samen een Wim Hofmanproject vormen van een aantal weken of verspreid over het hele jaar worden gegeven, ingepast binnen de andere thema's die aan de orde zijn in een groep.

Lesonderwerpen:

1. woord en beeld, een tweeluik (groep 2 t/m 4)
2. de tafels van Wim Hofman (groep 2 t/m 4)
3. de vliegfiets (groep 2 t/m 4)
4. kleine Pien (groep 1 en 2)
5. we schilderen een vogel (groep 1 t/m 4)
6. zijn of azijn (groep 3 en 4)
7. Uk, Bur, Zip en Puzumuze (groep 1 t/m 3)
8. letters om mee te spelen (groep 2 t/m 4)

Inhoud:

- 1 map met lessuggesties voor de leerkracht
- 1 map met in totaal 26 reproducties, geordend per thema
- boekenpakket bestaande uit: WIM zonder titel, van Aap tot Zip, De Stoorworm, Kleine Pien op reis
- luistervink 2CD 'De Stoorworm'
- 1 vliegfietsje
- 1 houten tafeltje met dansende pootjes
- 1 kleine Pien in een kartonnen doosje
- 1 paspoort van Uk en Bur

- 1 paspoort van Zip
- 1 paspoort van Puzumuse
- 1 azijnflesje met etiket 'zijn of azijn'
- 1 doosje 'zijn of azijn' met 28 kaartjes
- 2 kleine schildersezels
- 2 boekenstandaards

GROEP 5 EN 6:

* 'verhalenkast'

Het project bestaat uit drie onderdelen.

1. Teksten schrijven, beoordelen en herschrijven
2. Een verhalenprogramma maken en presenteren
3. 5 klassikale lessen: Zwarte Doos, Schrijftipkaart, Kijkje in de doos, drie schrijfvoorbeelden en een verhalenserie over dieren.

De eerste lessen worden klassikaal besproken, daarna gaan de leerlingen individueel of in groepjes aan de slag met opdrachtkaarten.

De verhalen die de leerlingen tijdens het project schrijven kunnen gepresenteerd worden in de "Verhalenkast". Daarnaast worden teksten uit de BoekieBoekie tijdschriften *Tam*, *Wild*, *Woest* voorgelezen.

* 'hoera, een gedicht'

Gedichten bieden kinderen eendeloos veel mogelijkheden om op te reageren. Deze gedichtenkist geeft in 4 blokken de aanzet om zelf met gedichten aan de slag te gaan.

1. Hoera, een gedicht
In dit blok maken kinderen kennis met een gedicht. Ze ontdekken dat een gedicht niet altijd hoeft te rijmen. Verder: een gedicht op een vlaggetje, uitnodigingen maken, recepten bedenken: FEEST!
2. Taalspel
Dit blok staat bol van de gedichten waarin de taal op zijn kop is gezet.
3. Vormgedichten
De kinderen maken zelf een vormgedicht: een gedicht waarin de vorm bijdraagt tot de inhoud van het gedicht.
4. Wat je ziet
Kinderen maken kennis met een waarnemend gedicht. Ze vergelijken twee gedichten waarin de ruimte, waarneming en dichtvorm een plaats innemen met elkaar. Ze schrijven zelf een gedicht bij een schilderij (of foto).

* 'het huis van Marie'

Het huis van Marie is een kunstwerkje in de vorm van een boek met daarin 10 kleine boekjes. Die 10 voorkanten bij elkaar laten de woonkamer van het huis zien, de achterzijden tonen de achterkant van het huis. De kinderen gaan stapsgewijs het huis binnen en ontdekken het verhaal vanuit de dingen en de meubels. In het leerlingenboekje onderzoeken ze wat er aan de hand is en schrijven ze hun eigen verhaal.

Leerlingen leren gebruik maken van personifiëring als literair gereedschap.

In de lerarenhandleiding wordt ingegaan op het schrijven, vertellen en tekenen vanuit diverse perspectieven. Filosoferen met kinderen.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- boek 'het huis van Marie' met daarin 10 kleine boekjes
- leerlingenboekjes

* 'taal en beeld'

In kinderboeken worden de personages, de plekken en gebeurtenissen naast de taal ook verbeeldt d.m.v. illustraties. In dit project schrijven kinderen een klein verhaal en maken illustraties.

De inspiratie komt uit zeven kinderboeken die bij het project horen.

1. De hoofdpersoon. De leerlingen schrijven het begin van een verhaal waarbij wordt kennisgemaakt met de hoofdpersoon.
2. De plek. De leerlingen beschrijven een plek waar zij wonen, leven en spelen.
3. De gebeurtenis. De leerlingen beschrijven een gebeurtenis die zij hebben meegemaakt.
4. Het verhaal. De leerlingen leren een kort verhaal schrijven met een begin, midden en een einde en deze met hun fantasie te verrijken.
5. De illustratie. De leerlingen maken een illustratie.
6. Het harmonicaboek. De leerlingen maken een leporelloboek met eigen verhaal en illustraties.

Inhoud:

- docentenhandleiding

- video

- boeken: 'Iep' van Joke van Leeuwen
'klein verhaal over liefde' van Marit Törnqvist
'de minprins' van Roald Dahl
'er ligt een krokodil onder mijn bed' van Ingrid & Dieter Schubert
'de prinses van de moestuin' van Annemie & Margriet Heymans
'helden op sokken' van Annie Makkink

MUZIEK

GROEP 1 EN 2:

* **'Zeker weten Aagje' (gastlessen via de Muziekschool)**

Een feestelijke en leerzame les gegeven door 3 professionele musici.

Aagje heeft een eigen willetje en een duidelijke mening over alles wat ze hoort en ziet. Hier hoort en ziet ze veel over verschillende muziekstijlen en muziekperiodes. Diverse instrumenten worden getoond en gedemonstreerd.

Een voorbereiding les aan de hand van toegezonden lesmateriaal, een presentatie les door musici van 60 minuten en een evaluatie les aan de hand van lesmateriaal.

Locatie: speelzaal of gymlokaal basisschool.

* **'Jodocus' (gastlessen via de Muziekschool)**

Muzikaal sprookje voor, maar vooral met kinderen, waar liedmateriaal wordt samengebracht in een sprookje. Uitgangspunt vormt de "tovenaarsleerling" van Paul Dukas.

De tovenaarsleerling reist zeven lange jaren door verre sprookjeslanden.....

Het verhaal vindt zijn hoogtepunt in een afsluitende presentatie.

1 voorstelling/les van 75 minuten + voorbereidingsgesprek.

Actieve deelname groepsdocent vereist. Groepsgrootte ongeveer 25 kinderen.

Locatie: speelzaal of gymlokaal basisschool.

* **het maakt geluid en het heet muziek'**

De kinderen ontdekken aan de hand van een verhaal in een prentenboek dat geluiden verschillend zijn: korte en lange, harde en zachte, lage en hoge geluiden.

Na de inleiding aan de hand van het prentenboek 'ik leer luisteren naar muziek' luisteren de kinderen naar de bijbehorende geluiden op een CD en zoeken ze reproducties bij de geluiden. Tevens maken ze met voorwerpen geluiden bij de reproducties.

Inhoud:

- lesmap
- boek 'ik leer luisteren naar muziek' van Elena Cassina
- boek 'wat ben ik'
- handpop
- 8 stokpoppen (dieren)
- CD

***'percussieproject'**

Dit project bevat een aantal slagwerkinstrumenten uit Afrika en Zuid-Amerika, een cassette met luistervoorbeelden, een videoband en lesmateriaal.

De instrumenten bieden veel mogelijkheden voor lessen op het gebied van maat en ritme, maar ook voor b.v. klankverhalen of hoorspelen. Misschien dat alleen de namen al uw nieuwsgierigheid opwekken: bv. een conga, agogo-bel of rainmaker.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- videoband 'de laatste slag'
- cassettebandje met luistervoorbeelden
- 2x conga (set kleine of grote met standaard)
- 1x rainmaker
- 1x barchimes met staafje
- 2x cowbell (groot en klein) met dik slaghoutje
- 2x wooden agogo's met kloppertje
- 1 paar maracas
- 2 paar claves
- 2x agogobells met kloppertje
- 2x afuche cabas (groot en klein)
- 1x shekere
- 2x vibraslaps
- 1x flexa-tone
- 1x multiguero met afrokam
- 2x woodblocks met kloppers
- 1x guiro met stokje
- 2x schudkokers

*** de sprookjesmand**

In deze kist staan 4 sprookjes centraal: Doornroosje, Klein Duimpje, De Groene Draak en Sneeuwitje. De muziek van Ravel is bij de verwerking van de eerste 3 sprookjes als uitgangspunt genomen. Het sprookje Sneeuwitje is als extra sprookje toegevoegd. Het is de bedoeling dat de kinderen zich zoveel mogelijk inleven in de wereld van de sprookjes. Dit willen we bereiken door ze goed naar de verhalen te laten luisteren; door de sprookjes muzikaal te verwerken; door de sprookjes uit te laten spelen en door de kinderen erover te laten tekenen. De muzikale werkvormen blijven daarbij de belangrijkste plaats innemen: het zingen, het luisteren naar en reageren op muziek en het spelen op het orff-instrumentarium.

Opbouw:

1. de sprookjes
2. de lessen
3. de cd
4. het speeldoosje
5. de verkleedspullen en attributen
6. de kijkplaat

Inhoud:

- 1 houten kistje met 7 kartonnen kroontjes
- 1 houten kistje met 30 ritmestokjes
- 1 houten kistje met een rubber draakje
- 1 houten kistje met 10 toverstafjes
- 1 Chinese hoed met staart
- 1 leerkrachtenhandleiding
- 1 afbeelding A3 formaat van een bos
- 1 prinsencape
- 7 rode petjes
- 1 lichtblauwe- en 1 donkerblauwe sluier
- 1 muziekdoosje op houten kistje plus 5 ponskaarten met sprookjesliedjes
- 1 CD 'de sprookjesmand'
- 1 sprookjesboek

GROEP 3 EN 4:

*** 'liedjes voor de doe-het-zelfer'**

*** 'liedjes met een tik'**

In deze lessen wordt vooral aandacht besteed aan ritme door middel van o.a. handen en voeten, maar ook door gebruik te maken van eenvoudige instrumenten die zelf gebouwd kunnen worden en eventueel op school aanwezig Orff-instrumentarium.

Het project bestaat uit een lesboek en een cd en bestaat uit de delen:

1. Les 1 en 2: inleiding en een voorbereiding op de liedjes
2. Les 3 t/m 6: instrumentenbouw
3. Les 7 t/m 12: de liedjes
4. Les 13 is een afsluiting waarin al het voorgaande de revue zal passeren.

*** 'maak je oren schoon'**

Audiovisueel project met als thema geluid. Het gaat over horen, herkennen, registreren en zelf maken van allerlei soorten geluid die altijd om ons heen zijn.

Geluid is ook een communicatiemiddel, het vertelt ons iets. De aanzwellende muziek als een film of tv-programma spannend wordt, het geluid in een voetbalstadion dat harder wordt als er een mooie inval wordt ingezet. Voetstappen op de gang. De sirenes van de politie en brandweer als er ergens een ongeluk is gebeurd.

Het uitgangspunt is steeds: de ontdekkingsreis door het landschap van geluiden om ons heen.

Doel:

- leerlingen leren de taal van het geluid herkennen en beheersen
- leerlingen leren omgaan met de cassetterecorder en verkennen van geluid
- leerlingen leren zelf met geluid iets te vertellen; geluid als communicatiemiddel
- het uitwerken van een eenvoudig hoorspel

Inhoud leskist:

- een multomap met lesideeën
- 5 lege cassettebandjes
- 3 cassettebandjes (in volgorde gemerkt) met verschillende geluiden
- 5 sets plaatjes, behorende bij de geluidscassettes
- 3 prentenboeken, als leidraad voor het hoorspel: "Kikker is bang' (Max Velthuijs), 'Monster mam' (Johanna Harrison), 'De krek die niet tsjirpen kon' (Eric Carle).

* 'dubbelgeboekt' (gastlessen via Muziekschool)

Dubbel geboekt is een theatrale voorstelling waarin door een "misverstand" een klassiek en een lichte muziek/volksmuziek muzikant dubbel geboekt zijn. Noodgedwongen zullen ze moeten samenwerken en maken ze –samen met de leerlingen- kennis met hen onbekende(en dus onbemindel!) muziekstijlen. Gaandeweg blijken o.a. klassiek, klezmer jazz en pop meer met elkaar gemeen te hebben dan je op het eerste gezicht zou denken..... De voorstelling wordt uitgevoerd door 2 docenten van de muziekschool.

* 'sfeergeluiden'

In de muziek draait het maar al te vaak om sfeer. Veel componisten hebben in het verleden getracht om met muziek sfeer vast te leggen/ Eigenlijk maken alle componisten gebruik van het 'verklanken' van sfeer. Dat ze daarmee bij de luisteraar een bepaald gevoel oproepen weten ze maar al te goed.

Maar er zijn ook componisten die gebruik maken van sfeerklanken om een verhaal te versterken. We noemen dat verhalende muziek of programmamuziek.

Muziek wordt echter ook als sfeerbepaler gebruikt. Wat is een manifestatie, feest, bruiloft of begrafenis zonder muziek. Muziek versterkt de emoties en dat gebeurt met name in film.

In dit project wordt ingegaan op sfeergeluiden en sfeermuziek. Het bestaat uit 4 opeenvolgende en 3 facultatieve lessen:

Les 1: Het gebruik van de stem, opraapinstrumenten, Orff-instrumentarium, de kofferinstrumenten (bijgeleverd) en keukenspulletjes

Les 2: Het verklanken van sferen (dreiging/ 'niets-aan-de-hand') en emoties (boos/verdrietig). Het herkennen van sferen aan de hand van geluidsfragmenten

Les 3: Het maken van geluiden bij een verhaal

Les 4: Een verhaal bedenken naar aanleiding van muziekfragmenten

Les 5: Het maken van eenvoudige instrumenten die gebruikt kunnen worden voor Filmeffecten

Les 6: Het tekenen van een beeldverhaal om er daarna geluiden bij te maken

Les 7: Het maken van geluiden en muziek bij een tekenfilmfragment.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- Cd
- videoband
- voorbeeldkaarten geluid
- instrumenten:
 - vibraslab
 - rainmaker
 - agogobells
 - cabasa
 - kazoo

* 'Aagje' (gastless door de Muziekschool)

Een feestelijke en leerzame les gegeven door 3 professionele musici.

Aagje heeft een eigen willetje en een duidelijke mening over alles wat ze hoort en ziet. Hier hoort en ziet ze veel over verschillende muziekstijlen en muziekperiodes. Diverse instrumenten worden getoond en gedemonstreerd.

Een voorbereiding les aan de hand van toegezonden lesmateriaal, een presentatie les door musici van 60 minuten en een evaluatie les aan de hand van lesmateriaal.

Locatie: speelzaal of gymlokaal basisschool.

* 'gerommel uit een koffer'

Deze leskist is bedoeld om jonge kinderen kennis te laten maken met allerlei vormen van geluid. Geluiden die vooral voortkomen uit speelgoedinstrumenten.

Dit project is geen letterlijke handleiding. De bedoeling is dat het een aanzet geeft om de eigen creativiteit te stimuleren. Daarom moeten alle initiatieven van de kinderen serieus worden beluisterd en eventueel besproken. Het kind moet ruim in de gelegenheid worden gesteld om de wereld van geluid te verkennen zonder de restricties van de volwassen muziekpraktijk.

Daarom is gekozen voor enkele losse ideeën bij de liedjes zodat er veel ruimte overblijft voor eigen inbreng.

Inhoud:

- 1 panfluit
- 2 zingslangen
- 1 signaalfluit
- 4 fietsbellen
- 4 fietstoeters
- 1 microfoon
- 2 castagnetten
- 1 tamboerijn
- 1 tingel-tangel-bus
- 1 klarinet

*** de sprookjesmand**

In deze kist staan 4 sprookjes centraal: Doornroosje, Klein Duimpje, De Groene Draak en Sneeuwwitje. De muziek van Ravel is bij de verwerking van de eerste 3 sprookjes als uitgangspunt genomen. Het sprookje Sneeuwwitje is als extra sprookje toegevoegd. Het is de bedoeling dat de kinderen zich zoveel mogelijk inleven in de wereld van de sprookjes. Dit willen we bereiken door ze goed naar de verhalen te laten luisteren; door de sprookjes muzikaal te verwerken; door de sprookjes uit te laten spelen en door de kinderen erover te laten tekenen. De muzikale werkvormen blijven daarbij de belangrijkste plaats innemen: het zingen, het luisteren naar en reageren op muziek en het spelen op het orff-instrumentarium.

Opbouw:

1. de sprookjes
2. de lessen
3. de cd
4. het speeldoosje
5. de verkleedspullen en attributen
6. de kijkplaat

Inhoud:

- 1 houten kistje met 7 kartonnen kroontjes
- 1 houten kistje met 30 ritmestokjes
- 1 houten kistje met een rubber draakje
- 1 houten kistje met 10 toverstafjes
- 1 Chinese hoed met staart
- 1 leerkrachtenhandleiding
- 1 afbeelding A3 formaat van een bos
- 1 prinsencape
- 7 rode petjes
- 1 lichtblauwe- en 1 donkerblauwe sluier
- 1 muziekdoosje op houten kistje plus 5 ponskaarten met sprookjesliedjes
- 1 CD 'de sprookjesmand'
- 1 sprookjesboek

GROEP 7 EN 8:

* 'muziekkoffer'

In 4 lessen krijgen kinderen informatie over popmuziek en krijgen te maken met de achtergronden, ontstaansgeschiedenis, stijlen en belang van popmuziek.

Zij zullen ook praktisch werken, bv. door zelf te zingen, zelf een tekst maken, enz.

De lessen duren 50 minuten en zijn zo gemaakt dat de leraar genoeg informatie krijgt om aan de kinderen een bepaalde stijl in de popmuziek duidelijk te maken. Tevens kan hij gebruik maken van een cd met muziekvoorbeelden en een cd met 'doe'-tracks, waarbij de kinderen zelf een activiteit moeten ontplooiën.

Van de leerkracht wordt verwacht dat hij muzikale basisvaardigheden bezit; d.w.z. dat hij kennis heeft van begrippen als maat, ritme, melodie, enz.

Hiernaast wordt verwacht dat op school een aantal benodigdheden aanwezig zijn, zoals een wereldkaart, klankstaven in C, F en G. Eenvoudig percussiemateriaal kan ook goed ingezet worden.

Inhoud:

- lesboek
- 3x CD
- hoed, rastapet/pruik, pot gel, schmink
- foto Elvis
- 'gouden' ketting
- woodblock + stokje
- claves
- tamboerijn
- ritme-eitjes

* 'van klassiek tot house'

Deze leskist bestaat uit 1 theoriedeel en 1 praktijkdeel, wat weer bestaat uit 4 lessen en wordt door de volgende punten gekenmerkt:

1. De leerling staat centraal; d.w.z. dat de leerling de ruimte krijgt om zijn of haar mening te uiten, wat de inhoud van de les betreft. Dit geldt ook voor de interesse van de leerlingen op muziekaal gebied. Wat houdt hen bezig?

2. Er valt een begin- en een eindstation te ontdekken in de lessen. Er wordt begonnen met wat feitelijke zaken en de mening en interesse van de leerlingen. Dit alles dient om de leerlingen beter te laten luisteren naar muziek.

Tussen deze 2 stations doen de leerlingen allerlei activiteiten, waardoor ze zich op muzikaal gebied verder ontwikkelen.

3. Alle kennis wordt puntsgewijs en beknopt genoteerd op grote A2-vellen, verder woordvelden genoemd, zodat deze in de klas kunnen worden opgehangen. Op deze manier kan de eerder behandelde stof nog eens teruggepaktd worden en kunnen de leerlingen erop kijken wanneer ze maar willen.

BEELDEND

GROEP 1 EN 2:

* **'textiel, je staat er mee op en je gaat er mee naar bed'**

Je ligt in je warme bedje en je wordt wakker. Het 1^e materiaal waarmee je in contact komt, is het beddengoed. Je opent de gordijnen. Je wast je en je droogt je af met een handdoek. Je kleedt je aan met textiele materialen....

Iedereen en dus ook kinderen komen dagelijks in contact met vele verschijningsvormen van dit materiaal.

Een leskist waarin lessen over het gebruik van het materiaal textiel in het dagelijkse leven centraal staat. Doel is de leerlingen bewust te laten worden dat textiel in vele facetten een rol speelt in het dagelijks leven en in de kunst.

De leskist bevat speciale lessen voor onder-, midden- en de bovenbouw.

Per bouw worden er telkens 4 lessen uitgewerkt, rekening houdend met de belevingswereld en de mogelijkheden van de leerlingen.

In de uitgewerkte lessen is er, naast de aandacht voor het dagelijks textiel, ook aandacht voor textiel in de kunst. Een speciaal onderwerp, tafelkleden en tafeldekken. De leerlingen kunnen per school samen een tafelkleed maken.

Inhoud:

- blauwe lesmap
- 2 pantoffels
- boekje 'het vergeten beertje; van Anne Mangan
- een knuffel aan een touwtje
- 54 foto's op A3 formaat
- tafelkleden van de kunstenaars

* **'de heldenkast'**

De heldenkast stelt "het verhaal" centraal en gaat uit van het belang van verhalen als een interessante uitdagende context, voor taalverwerving. De held is van alle tijden en alle culturen en kinderen zullen zich gemakkelijk inleven in de figuur van de held, hetzij uit verhalen, hetzij uit hun eigen ervaringen.

Het stramien van het heldenverhaal biedt de mogelijkheid de kinderen binnen een duidelijke structuur uit te nodigen tot eigen inbreng en creativiteit.

Inhoud leskist:

- drie verhalen, steeds aan 1 kant met een eigen kleur. De 4^e kant is de plek waar alle andere heldverhalen die al bestaan of nog bedacht worden een plek krijgen.
- een basispakket aan lessen, geordend naar bouw, met soms een verwijzing naar de bijbehorende CD en lesmaterialen (speelpoppen en verkleedkleden, spelmaterialen en rekwisieten).

Het materiaal nodigt uit tot spontaan spel, tot activiteiten vanuit gerichte opdrachten en tot kleine presentaties aan elkaar.

Dit is een totaalproject waar beeldende kunst in zit, maar ook drama, muziek en dans.

GROEP 3 EN 4:

*** 'de heldenkast'**

De heldenkast stelt "het verhaal" centraal en gaat uit van het belang van verhalen als een interessante uitdagende context, voor taalverwerving. De held is van alle tijden en alle culturen en kinderen zullen zich gemakkelijk inleven in de figuur van de held, hetzij uit verhalen, hetzij uit hun eigen ervaringen.

Het stramen van het heldenverhaal biedt de mogelijkheid de kinderen binnen een duidelijke structuur uit te nodigen tot eigen inbreng en creativiteit.

Inhoud leskist:

- drie verhalen, steeds aan 1 kant met een eigen kleur. De 4^e kant is de plek waar alle andere heldverhalen die al bestaan of nog bedacht worden een plek krijgen.
- een basispakket aan lessen, geordend naar bouw, met soms een verwijzing naar de bijbehorende CD en lesmaterialen (speelpoppen en verkleedkleden, spelmateriaal en rekwisieten).

Het materiaal nodigt uit tot spontaan spel, tot activiteiten vanuit gerichte opdrachten en tot kleine presentaties aan elkaar.

Dit is een totaalproject waar beeldende kunst in zit, maar ook drama, muziek en dans.

*** 'Zandpaard'**

Het uitgangspunt van deze serie lessen "beeldhouwkunst rond het paard" is het prentenboek "Het Zandpaard" van Ann Turnbull en Michael Foreman.

Met de eigen belevingswereld als uitgangspunt ervaren de leerlingen het plezier in het maken van kunst en het kijken naar kunst.

Het project bestaat uit vijf lessen en aanvullend materiaal.

1. groep 3 / 4: prentenboek 'Het Zandpaard' / afbeeldingen van paarden in de kunst.
2. groep 3 / 4: tekendictee.
3. groep 3 / 4: schilderij van een paard.
4. groep 3: een paard van papier
groep 4: het maken van een draadfiguur.
5. groep 3: een schilderij van klei
groep 4: een paard van klei.

Inhoud:

- 16 fotokopieën van het prentenboek 'Het Zandpaard'
- 1 docentenhandleiding
- 9 fotokopieën uit de kunstgeschiedenis
- 30 masnoniet plankjes A5 formaat
- 6 plastic paardjes
- 1 draadtang
- 33 m. geplastificeerd ijzerdraad

* beeldende kunst: geometrische en organische vormen'

Deze leskist is speciaal gemaakt voor het jonge kind. De nadruk binnen de 9 lessen ligt vooral op de geometrische en organische vormen.

Naast 'kleur' speelt ook 'vorm' een grote rol in het dagelijkse leven; ten slotte heeft alles om ons heen een vorm.

Naast het plezier dat kinderen beleven door naar kunst te kijken en zelf kunst te maken zijn er ook tal van andere gebieden die ontwikkeld kunnen worden zodra men kunst in de klas haalt:

- ontwikkeling van de fantasie: wat zien ze in een bepaald schilderij en waar denken ze aan bij het zien van een bepaalde vorm?
- ontwikkeling van de motoriek: grove en fijne motoriek komen aan bod tijdens het maken van 'eigen kunst'
- sociale ontwikkeling: taken en materiaal verdelen, samenwerken tijdens 'groot groepswerk' en luisteren naar elkaars mening
- emotionele ontwikkeling: wat vind je wel/niet mooi en waarom?
- cognitieve ontwikkeling: leren vertellen hoe je over iets denkt, verwoorden wat je ziet en het leren van diverse begrippen, zoals kunstenaars en museum

Inhoud:

- docentenhandleiding
- 8 reproducties van diverse kunstwerken, nl. Christo, Guy Degobert, Kandinsky en Matisse
- 4 houten organische vormen
- 4 houten geometrische vormen
- 13 losse snoepvormen
- los 'kunstbeest'

* 'Kunst in de klas'

Deze leskist wordt aangeboden in combinatie met een bezoek aan de Kunstuitleen.

In 6 lessen komen de volgende onderwerpen aan de orde:

Les 1: introductie van het thema 'kunst' en kennismaking van de wereld van de kunstenaar

Les 2: aan de hand van reproducties maken de leerlingen kennis met verschillende kunstwerken

Les 3a: de leerlingen zoeken een kunstwerk uit bij de Kunstuitleen

Les 3b: de leerlingen brengen geen bezoek aan de Kunstuitleen; de leerkracht zoekt een kunstwerk uit.

Les 4: leerlingen bekijken het kunstwerk aan de hand van de kijkwijzer

Les 5: leerlingen werken onder leiding van een kunstenaar aan een beeldend werkstuk

Les 6: leerlingen presenteren hun kunstwerken

Inhoud:

- boeken:
 - 'het rode kippetje' van Max Velthuijs
 - 'de schilder en de vogel' van Max Velthuijs
 - 'gratis toegang!' van Mick Banning en Britta Granström
- 2 meettouwjes
- 1 doek voor over boek en schildersezal
- 1 rood blokje (ontvangen leerlingen bij Kunstuitleen)
- 1 kleine schildersezal
- 1 kist met 102 reproducties

* **‘Smaakt naar meer’**

Leskist in de vorm van een veilingkist met een rood deksel.

Uitgangspunt van deze leskist is voedsel, iets wat elke dag aanwezig is, wat je elke dag tot je neemt. Iets vanzelfsprekends, maar waar je vaak niet bewust naar kijkt. Hoe ziet de vorm eruit? En de kleur? Iets wat kunstenaars wel doen, zij gebruiken voedsel zelfs als inspiratiebron voor hun kunstwerken. Aan de hand van een menu ontdekken de leerlingen wat je allemaal nog meer kan doen met voedsel behalve in je mond steken en kauwen.

Introductieverhaal: Finn kookt zelf – Britte Müller

1. De leerlingen maken een eigen etiket voor een soepblik met fantasiesoep.
2. Stilleven.
3. Portret van afbeeldingen van groente en fruit.
4. Vis van klei op een papieren bord.
5. Het toetje.

Inhoud:

- 8 A3 afbeeldingen van kunstwerken
- boek ‘Finn kookt zelf’ van Britte Müller
- tafelkleed
- keukenschort
- bord, bestek, glas
- receptenboek met lessen voor in de klas met daarin achtergrondinformatie over de kunstenaars van de afbeeldingen
- papieren borden
- blik soep

* **‘textiel, je staat er mee op en je gaat er mee naar bed’**

Je ligt in je warme bedje en je wordt wakker. Het 1^e materiaal waarmee je in contact komt, is het beddengoed. Je opent de gordijnen. Je wast je en je droogt je af met een handdoek. Je kleedt je aan met textiele materialen....

Iedereen en dus ook kinderen komen dagelijks in contact met vele verschijningsvormen van dit materiaal.

Een leskist waarin lessen over het gebruik van het materiaal textiel in het dagelijkse leven centraal staat. Doel is de leerlingen bewust te laten worden dat textiel in vele facetten een rol speelt in het dagelijks leven en in de kunst.

De leskist bevat speciale lessen voor onder-, midden- en de bovenbouw.

Per bouw worden er telkens 4 lessen uitgewerkt, rekening houdend met de belevingswereld en de mogelijkheden van de leerlingen.

In de uitgewerkte lessen is er, naast de aandacht voor het dagelijks textiel, ook aandacht voor textiel in de kunst. Een speciaal onderwerp, tafelkleden en tafeldekken. De leerlingen kunnen per school samen een tafelkleed maken.

Inhoud:

- blauwe lesmap
- 2 pantoffels
- boekje ‘het vergeten beertje; van Anne Mangan
- een knuffel aan een touwtje
- 54 foto's op A3 formaat
- tafelkleden van de kunstenaars

* 'Nora Kolora'

Een project beeldende vorming waar in acht lessen het thema *kleur* uitvoerig wordt behandeld. Leidraad voor het geheel wordt gevormd door een uniek prentenboek, dat speciaal voor deze lessenserie is gemaakt.

Hoewel het prentenboek een afgerond verhaal biedt, is het in acht fragmenten te verdelen. Bij ieder fragment hoort een les.

1. Een huis voor To Paars.
De leerlingen gebruiken geometrische vormen en kleuren in een eigen werkstuk.
2. Wat doet kleur?
De leerlingen bekijken kunstwerken waarin uitsluitend primaire kleuren gebruikt zijn en doen optische kleurproeven. Ze stellen vast dat dit aan bepaalde wetten voldoet.
3. Zwart/wit.
Aan de hand van een schilderij benoemen de leerlingen tinten die ze zien en ontdekken dat het ontbreken van kleur gevoelens op kan roepen.
De leerlingen tekenen Nora's boomwoning op grijs papier.
4. Een jas voor Nora Kolora.
De leerlingen maken secundaire kleuren met vliegerpapier.
5. De droom van Nora Kolora.
Door kijken naar schilderijen ontdekken de leerlingen dat je met rood, geel en blauw andere kleuren kunt maken. Zij passen dit toe in een fantasielandschap.
6. Warm en koud.
De leerlingen passen warme en koude kleuren toe in een werkstuk.
7. Vuur.
De leerlingen bedenken welke kleuren vuur kan hebben en schilderen in groepjes van drie een vuurtong.
8. De foto van To Paars en Nora Kolora.
Het maken van een fotolijst als aandenken aan deze lessenserie.

GROEP 5 EN 6:

* 'de heldenkast'

De heldenkast stelt "het verhaal" centraal en gaat uit van het belang van verhalen als een interessante uitdagende context, voor taalverwerving. De held is van alle tijden en alle culturen en kinderen zullen zich gemakkelijk inleven in de figuur van de held, hetzij uit verhalen, hetzij uit hun eigen ervaringen.

Het stramien van het heldenverhaal biedt de mogelijkheid de kinderen binnen een duidelijke structuur uit te nodigen tot eigen inbreng en creativiteit.

Inhoud leskist:

- drie verhalen, steeds aan 1 kant met een eigen kleur. De 4^e kant is de plek waar alle andere heldverhalen die al bestaan of nog bedacht worden een plek krijgen.
- een basispakket aan lessen, geordend naar bouw, met soms een verwijzing naar de bijbehorende CD en lesmaterialen (speelpoppen en verkleedkleden, spelmateriaal en rekwisieten).

Het materiaal nodigt uit tot spontaan spel, tot activiteiten vanuit gerichte opdrachten en tot kleine presentaties aan elkaar.

Dit is een totaalproject waar beeldende kunst in zit, maar ook drama, muziek en dans.

* 'zeefdrukkist'

De kist stelt de leerlingen in staat om in kleine groepjes zelfstandig te zeefdrukken. De drukkist bevat de materialen en gereedschappen om deze techniek uit te voeren: er is een uitgebreide lesbrief bijgevoegd voor de leerkrachten en lessuggesties voor de leerlingen. Tevens is de leskist aangevuld met een tentoonstelling bestaande uit een 6-tal originele zeefdrukken van Nederlandse kunstenaars.

U maakt kennis met een "doordruktechniek".

De zeefdrukkist is een kant-en-klaar pakket, dat gemakkelijk inpasbaar is en een vaak welkome aanvulling op bestaande beeldende vormingslessen.

De leerlingen maken kennis met replica's en originele zeefdrukken van verschillende Nederlandse kunstenaars.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- 6 zeefdrukramen
- 6 rakels
- 6 snijmesjes
- verbruiksmateriaal:
 - 3x zeefdrukinkt op waterbasis in de kleuren blauw, geel, rood
 - 6 snijplaatjes (karton)
 - afdrukpapier
 - 1 rol crêpe tape

* 'textiel, je staat er mee op en je gaat er mee naar bed'

Je ligt in je warme bedje en je wordt wakker. Het 1^e materiaal waarmee je in contact komt, is het beddengoed. Je opent de gordijnen. Je wast je en je droogt je af met een handdoek. Je kleedt je aan met textiele materialen....

Iedereen en dus ook kinderen komen dagelijks in contact met vele verschijningsvormen van dit materiaal.

Een leskist waarin lessen over het gebruik van het materiaal textiel in het dagelijkse leven centraal staat. Doel is de leerlingen bewust te laten worden dat textiel in vele facetten een rol speelt in het dagelijks leven en in de kunst.

De leskist bevat speciale lessen voor onder-, midden- en de bovenbouw.

Per bouw worden er telkens 4 lessen uitgewerkt, rekening houdend met de belevingswereld en de mogelijkheden van de leerlingen.

In de uitgewerkte lessen is er, naast de aandacht voor het dagelijks textiel, ook aandacht voor textiel in de kunst. Een speciaal onderwerp, tafelkleden en tafeldekken. De leerlingen kunnen per school samen een tafelkleed maken.

Inhoud:

- blauwe lesmap
- 2 pantoffels
- boekje 'het vergeten beertje; van Anne Mangan
- een knuffel aan een touwtje
- 54 foto's op A3 formaat
- tafelkleden van de kunstenaars

* **'Mondriaankist'**

De leerlingen maken door dit kunstproject kennis met de verschillende aspecten uit het leven van en het werk van Piet Mondriaan en zijn tijdgenoten.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- DVD - A Film Essay Mondriaan
- boeken:
 - Mondriaan voor beginners
 - Op weg naar een nieuwe wereld
 - bus haarmousse met Mondriaanopdruk

* **'Het Zeeuwse landschap'**

Aan de hand van 6 lessen maken de leerlingen kennis met het werk van kunstenaar Kees den Braber.

Les 1: kennismaking met de kunstenaar

Les 2: kleuren mengen

Les 3: het Zeeuwse strand (af)

Les 4: schilderij in stralende kleuren: Zeeuws landschap of gebouw

Les 5: schilderij in stralende kleuren: Zeeuws landschap of gebouw (af)

Les 6: houtskooltekening: duin en bomen

Inhoud:

- docentenhandleiding
- verfbenodigdheden
- schetsblok
- schilderspanelen
- voorbeelden op A3 formaat
- boek: - 'Mondriaan' voor beginners
 - 'Zeeuws woonboek 2000' een impressie in beelden

* **'zeefdrukkist'**

De kist stelt de leerlingen in staat om in kleine groepjes zelfstandig te zeefdrukken.

De drukkist bevat de materialen en gereedschappen om deze techniek uit te voeren: er is een uitgebreide lesbrief bijgevoegd voor de leerkrachten en lessuggesties voor de leerlingen. Tevens is de leskist aangevuld met een tentoonstelling bestaande uit een 6-tal originele zeefdrukken van Nederlandse kunstenaars.

U maakt kennis met een "doordruktechniek".

De zeefdrukkist is een kant-en-klaar pakket, dat gemakkelijk inpasbaar is en een vaak welkome aanvulling op bestaande beeldende vormingslessen.

De leerlingen maken kennis met replica's en originele zeefdrukken van verschillende Nederlandse kunstenaars.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- 6 zeefdrukramen
- 6 rakels
- 6 snijmesjes
- verbruiksmateriaal:
 - 3x zeefdrukinkt op waterbasis in de kleuren blauw, geel, rood
 - 6 snijplaatjes (karton)
 - afdrudpapier
 - 1 rol crêpe tape

GROEP 7 EN 8:

* 'de heldenkast'

De heldenkast stelt "het verhaal" centraal en gaat uit van het belang van verhalen als een interessante uitdagende context, voor taalverwerving. De held is van alle tijden en alle culturen en kinderen zullen zich gemakkelijk inleven in de figuur van de held, hetzij uit verhalen, hetzij uit hun eigen ervaringen.

Het stramien van het heldenverhaal biedt de mogelijkheid de kinderen binnen een duidelijke structuur uit te nodigen tot eigen inbreng en creativiteit.

Inhoud leskist:

- drie verhalen, steeds aan 1 kant met een eigen kleur. De 4^e kant is de plek waar alle andere heldverhalen die al bestaan of nog bedacht worden een plek krijgen.
- een basispakket aan lessen, geordend naar bouw, met soms een verwijzing naar de bijbehorende CD en lesmaterialen (speelpoppen en verkleedkleden, spel materiaal en rekvisieten).

Het materiaal nodigt uit tot spontaan spel, tot activiteiten vanuit gerichte opdrachten en tot kleine presentaties aan elkaar.

* 'textiel, je staat er mee op en je gaat er mee naar bed'

Je ligt in je warme bedje en je wordt wakker. Het 1^e materiaal waarmee je in contact komt, is het beddengoed. Je opent de gordijnen. Je wast je en je droogt je af met een handdoek. Je kleedt je aan met textiele materialen....

Iedereen en dus ook kinderen komen dagelijks in contact met vele verschijningsvormen van dit materiaal.

Een leskist waarin lessen over het gebruik van het materiaal textiel in het dagelijkse leven centraal staat. Doel is de leerlingen bewust te laten worden dat textiel in vele facetten een rol speelt in het dagelijks leven en in de kunst.

De leskist bevat speciale lessen voor onder-, midden- en de bovenbouw.

Per bouw worden er telkens 4 lessen uitgewerkt, rekening houdend met de belevingswereld en de mogelijkheden van de leerlingen.

In de uitgewerkte lessen is er, naast de aandacht voor het dagelijks textiel, ook aandacht voor textiel in de kunst. Een speciaal onderwerp, tafelkleden en tafeldekken. De leerlingen kunnen per school samen een tafelkleed maken.

Inhoud:

- blauwe lesmap
- 2 pantoffels
- boekje 'het vergeten beertje; van Anne Mangan
- een knuffel aan een touwtje
- 54 foto's op A3 formaat
- tafelkleden van de kunstenaars

* 'Mondriaankist'

De leerlingen maken door dit kunstproject kennis met de verschillende aspecten uit het leven van en het werk van Piet Mondriaan en zijn tijdgenoten.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- DVD - A Film Essay Mondriaan
- boeken:
 - Mondriaan voor beginners
 - Op weg naar een nieuwe wereld
 -
- bus haarmousse met Mondriaanopdruk

* 'design'

Dagelijks geven we vorm aan ons leven en dagelijks maken we gebruik van gebruiksvoorwerpen die zorgvuldig door vormgevers ontworpen zijn. Deze voorwerpen bepalen onze omgeving en we zien deze ontwerpen min of meer als vanzelfsprekend. Met deze lessenserie maken leerlingen kennis met de wereld van design en leren dat het overal om ons heen is.

De lessen:

1. Design. Wat is design?
2. Ontwerpen. Ontwerp een theepot in de vorm van een huis.
3. Het maken van de theepot; onderwerp uit les 2 wordt nu uitgevoerd in klei of papier en karton
4. Arnout Visser. Het vinden van vormen.
5. Schoenen. Het ontwerpen van een reclameposter voor je droomschoen.
6. Kleur. Het verven van de theepot.
7. Vorm en functie. Leerlingen ontwerpen drinkgerei dat voor elke gelegenheid en elk drankje bruikbaar is.

De leskist bevat de volgende boeken:

- Jugendstil
- London Interiors
- Bauhaus
- Antiek encyclopedie
- Design van de 20^e eeuw
- Design van de 20^e eeuw
- Design the 21st Century
- Pelican Bay
- Architectuur van de 20^e eeuw
- Chairs
- Barcelona
- Interieur & Design

* 'is dit kunst'

De bedoeling van deze leskist op sokkelformaat is vooral dat leerlingen op een andere manier leren *kijken* naar beelden en daardoor meer open staan voor het *beleven* van kunst. De kist heeft een speels karakter met een aantal 'doe'elementen. De kist is aan vier zijden te openen en bevat diverse onderdelen die tijdens de lessen worden gebruikt.

1. Kijken met je handen over het ontdekken van verschillende materialen
2. Vreemd?! over 'vervreemdende' materialen aan een voorwerp
3. Is dit kunst? over de vraag wanneer iets kunst is, of kan worden
4. Inpakken! over het aantasten van een voorwerp of een omgeving

Eventuele vervolglussen

1. Contrasten over het gebruik van tegenstellingen in materialen
2. Blaas 'm op! zelf een uitvergroott standbeeld maken
3. Mooi verpakt een 'verpakking' ontwerpen om een heel gewoon voorwerp heel bijzonder te laten zijn.

* 'hoe zit dat?'

Een uitgebreide tentoonstelling met lesmateriaal, waarmee u leerlingen op een zeer gevarieerde en speelse manier kunt informeren over verschillende aspecten van stoelen: van welke materialen worden stoelen gemaakt, welke soorten stoelen zijn er, achtergronden informatie over ontwerpers van stoelen, etc.

Een leuke, opvallende tentoonstelling met bijbehorend lesmateriaal.

Het geheel bestaat uit:

- 12 miniatuurstoelen gepresenteerd in een vitrine
- 4 verrassende stoelen op ware grootte
- ook de stoelen uit eigen klas worden als onderdeel van de tentoonstelling gebruikt
- lesbrieven voor de onder- midden- en bovenbouw
- (voor) lees- en kijkboeken en gedichtjes over stoelen
- foto's en tekeningen van stoelen

* 'Rembrandtkist'

Deze leskist gaat over het leven, tijd en werk van Rembrandt.

Inhoud:

- een grote poster; 300 x 80 cm.
- een inleiding op het leven en werk van Rembrandt
- boek met alle werken van Rembrandt
- een powerpoint presentatie
- genummerde kleurenafdrucken van de powerpoint presentatie
- een uitgebreide toelichting op de powerpoint presentatie
- een meer beknopte toelichting op de powerpoint presentatie
- 2 basisopdrachten
- 2 extra opdrachten: - gedichten bij Rembrandt
- een foto van..... een Rembrandt portret

AUDIOVISUEEL

GROEP 3 EN 4:

* 'audiovisuele vorming'

'De taal van beeld en geluid'

De doelstelling van deze kist is om kinderen kritisch naar beelden te leren kijken d.m.v. luister-, kijk- en doe-opdrachten. Zij leren dat er in televisieprogramma's zowel echte als niet-echte elementen voorkomen, over de verschillen tussen radio en televisie en de manier waarop geluid de verbeelding aanspreekt. Als slot gaan de kinderen zelf met film en fotografie aan de slag.

Inhoud:

- 4 complete lesprogramma's van elk ca. 50 minuten
- DVD van Ernst, Bobbie en de rest
- 2 Cd's
- kleurplaten
- fotorolletjes
- digitale camera
- adressen van interessante websites
- kopieerbladen 'thauatroop' behorende bij de les film (1)
- kopieerbladen 'filmboekje' behorende bij de les film (1)
- voorbeeldbladen 'schimmenspel' behorende bij de les film (2)
- voorbeeld 'filmboekje' behorende bij de les film (1)

GROEP 5 EN 6:

* 'filmanimatiebox' (hoort een workshop bij)

Het doel van deze leskist/workshop is het bedenken, opnemen en monteren van een animatiefilmpje volgens de stop motion techniek. Dit is het beeldje voor beeldje (foto voor foto) vastleggen van een beweging; 1 seconde film is 1 foto.

Aan het eind van de les wordt de leskist meegenomen door de gastdocent. Het is dus niet de bedoeling dat de leskist bij u op school achterblijft.

In de leskist bevindt zich:

- 7 fotocamera's
- 7 oplaadstekkers (van camera naar stopcontact)
- 7 statieven
- 1 stekkerdoos (6 contactpunten)
- 7 USB sticks
- 1 USB kabel (van camera naar computer)
- 1 demofilm
- 10 ideekaarten
- 70 plasticstoelytjes
- klei
- oogjes
- nylondraad
- scenarioformulieren

De workshop bestaat uit 4 lessen:

- les 1: uitlegfilmpje bekijken
- les 2: filmen/foto's maken
- les 3 en 4: montage → uitleg

GROEP 7 EN 8:

* 'filmfan'

Kijken naar film kun je leren. Kritisch kijken en luisteren, wordt steeds belangrijker in deze tijd waarin de digitale informatievoorziening hoogtij viert.

Aan de hand van drie lessen wordt ingegaan op de grondbeginselen van film en kijken naar film.

1. Wat is film eigenlijk
2. De totstandkoming van film
3. Filmtechniek

Inhoud:

- docentenhandleiding
- werkbladen
- video

* 'kiek, of ik schiet'

Foto's worden overal voor gebruikt en je komt ze overal tegen. Een foto werkt net als taal, communiceert en vertelt iets. De foto laat je iets herinneren, brengt een nieuwsfeit, verleidt je of roept je op om in actie te komen. Tegelijkertijd kan een foto een adembenemend kunstwerk zijn. De foto is niet meer weg te denken uit deze wereld. Deze leskist gaat uit van de beeldtaal en de verschillende aspecten van de fotografie. Vanaf het ontstaan tot en met het zelf fotograferen.

In deze lessenserie leren de leerlingen kritisch naar foto's kijken. Het doel van deze 6 lessen is dat de leerlingen zich bewust worden van de werking van een foto, wat een foto wil vertellen en met welk doel hij is gemaakt. Ze maken kennis met verschillende vormen van fotografie, zoals journalistieke fotografie, reclamefotografie, portretfotografie, kunstfotografie.

1. Het ontstaan van de fotografie
2. Het nieuws in beeld
3. Je weet niet wat je ziet
4. Fotografie om te verkopen
5. Hoe sta ik erop?
6. Help mij kijken...

In de kist zitten 6 fototoestellen.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- lesboek
- 12 voorbeeldfoto's (30 x 45 cm.)
- 6 gekleurde katoenen lappen

CULTUREEL ERFGOED

GROEP 1 EN 2:

* 'Safarikist' (via Zeeuws Museum)

Ga mee op een avontuurlijke ontdekkingsstocht door het Zeeuws Museum. Speur naar schatten uit verre werelden en ontdek de bijzondere collectie. Tijdens hun zoektocht komen de kinderen samen met de museumdocent allerlei voorwerpen tegen. Bekijk ze van heel dichtbij door een vergrootglas of hou ze zelfs vast. Wat zijn het voor dingen? En heb je dit ooit eerder gezien?

Tijdens de gastles in de klas onderzoeken de leerlingen meer objecten uit de uitleencollectie van het museum. Het heeft onze voorkeur de leskisten gesloten te houden voor de gastles. Onze museumdocent opent de kisten en vertelt verhalen bij de objecten. Dit vergroot het verrassingseffect bij de leerlingen.

Leerdoelen

- kennismaken met het Zeeuws Museum
- leren op een hele basale manier over de geschiedenis en cultuur van Zeeland
- kennismaken met de wondere wereld van het verzamelen
- leren over de diverse materialen waarvan objecten gemaakt zijn
- leren verbanden te leggen tussen de museale objecten en verzamelingen en de leefwereld van de leerling zelf

GROEP 5 EN 6:

* 'Bloedkoraal' (via Zeeuws Museum)

Het project "Zeeuws Museum Verzamelt" bestaat uit twee delen.

Allereerst een bezoek aan het Zeeuws Museum, dat op korte termijn gevolgd wordt door een gastles van een museumdocent.

Tijdens de interactieve rondleiding ontdekken leerlingen het museum en de bijzondere collectie. Tijdens de rondleiding gaat de rondleider in gesprek met de leerlingen over de geschiedenis van het verzamelen en de verzameling van het Zeeuws Museum.

Tijdens het project leren de kinderen over de geschiedenis van de 17e eeuw. Voor de Republiek der Nederlanden is het een tijd van handel en welvaart. Net als Amsterdam en Delft, is ook Middelburg een drukke handelsstad. Als symbool van deze historische periode gebruiken wij het bloedkoraal. Tijdens de rondleiding richten we ons op de historische context en de ontwikkelingen van de samenleving. Op school verdiepen we ons gericht op het bloedkoraal en de sieraden van de Zeeuwse dracht.

Na het museumbezoek volgt een interactief museumprogramma in de klas. Kinderen verdiepen zich onder leiding van de museumdocent in een aantal bijzondere objecten. Kinderen mogen samen met de (museum)docent de objecten in hun handen houden. De educatieve collectie blijft aansluitend nog een korte periode op school. De leerkracht kan de objecten gebruiken tijdens de lessen en verwerkingsopdrachten.

* '2^e Wereldoorlog: geen nummers, maar namen'

Lessen over de 2^e WO (specifiek op Walcheren).

Er is gebruik gemaakt van de didactische structuren van meervoudige Intelligentie.

Met extra materialen zoals presentaties, muziek en (prenten)boeken samengevoegd met een leerlijn sociaal-emotionele ontwikkeling die aansluit op de lessen over de Tweede Wereldoorlog.

Na afloop van de lessen kunnen de kinderen effecten van de oorlog op verschillende bevolkingsgroepen noemen en begrippen plaatsen in een chronologische volgorde.

* 'helden van de zee'

Water heeft Zeeland gevormd. Het bracht bedreigingen en kansen. Het water bracht ook werk. Scheepsbouw, de beloodsing en natuurlijk de visserij. Werk had glorie als gevolg en Zeeland bracht beroemde admiraals voort zoals Michiel de Ruyter. Het avontuur werd omarmd door de Zeeuwen; ze maakten spannende ontdekkingsreizen, voerden oorlogen, maar haalden ook met gevaar voor eigen leven drenkelingen uit zee.

De kist wordt gebuikt na afloop van een bezoek aan het MuZEEum en een stadsroute. De leerlingen krijgen, dmv het maken van een gedicht en een diorama, een terugkoppeling naar de geschiedenis van Michiel de Ruyter en Frans Naerebout. De kennis die ze in het MuZEEum verkregen hebben wordt omgezet in een creatief werk.

Inhoud:

- docentenhandleiding
- werkblad voor het maken van een gedicht
- Oost-Indische inkt met kroontjespennen
- diorama van Michiel de Ruyter.

GROEP 7 EN 8:

*'Tulp' (via Zeeuws Museum)

Het project "Zeeuws Museum Verzamelt" bestaat uit twee delen.

Allereerst een bezoek aan het Zeeuws Museum, dat op korte termijn gevolgd wordt door een gastles van een museumdocent.

Tijdens de interactieve rondleiding ontdekken leerlingen het museum en de bijzondere collectie. Tijdens de rondleiding gaat de rondleider in gesprek met de leerlingen over de geschiedenis van het verzamelen en de verzameling van het Zeeuws Museum.

Tijdens het project leren de kinderen over de geschiedenis van de 17^e eeuw. In deze periode barst in Nederland de tulpengekte los. Als symbool voor deze historische periode gebruiken wij de tulp. Tijdens de rondleiding richten we ons op de historische context en de ontwikkelingen van de samenleving. Op school verdiepen we ons gericht op de tulp, de tulpenvaas en bijzondere tulpen verhalen en sprookjes. De docent kan na het museumbezoek en de gastles aan de slag met beeldende verwerkingen.

Na het museumbezoek volgt een interactief museumprogramma in de klas. Kinderen verdiepen zich onder leiding van de museumdocent in een aantal bijzondere objecten. Kinderen mogen samen met de (museum)docent de objecten in hun handen houden. De educatieve collectie blijft aansluitend nog een korte periode op school. De leerkracht kan de objecten gebruiken tijdens de lessen en verwerkingsopdrachten.

* 'bronnen uit de 19^e eeuw'

In deze leskist loopt de 19^e eeuw door tot de Eerste Wereldoorlog in 1914.

Er komen 4 onderwerpen aan bod, nl. wonen (sociale woningbouw), werken (industrialisatie), vervoer (kanaal en spoorwegen) en gezondheid (bouw van ziekenhuizen en opkomst sociale geneeskunde)

Deze 4 onderwerpen worden besproken omdat ze in de 19^e eeuw zijn aangevangen of ontwikkeld en in het begin van de 20^e eeuw hun beslag krijgen.

Per onderwerp zijn 10 bronnen geselecteerd die verschillende aspecten van het onderwerp belichten. De bronnen zijn gevarieerd van vorm en inhoud, zodat de leerlingen een groot aantal soorten bronnen kunnen leren (her)kennen.

* **'slavernij, geboeid door het verleden'**

Een ontdekproject met echte voorwerpen uit de tijd van de West-Indische Compagnie. Leerlingen ontwikkelen vaardigheden en historisch besef en weten dat Zeeland betrokken was bij de slavenhandel.

De speurtocht naar het Zeeuwse slavernijverleden begint bij de vondst van slavenkralen op de Banana eilandjes, voor de kust van West-Afrika.

In de leskist zitten echte voorwerpen. Adv. vragen op een ontdekkingskaart ontdekken de leerlingen het verhaal achter de voorwerpen.

Inhoud:

Lesmateriaal/docentenhandleiding:

- map 'geboeid door het verleden'
- map 'hoe vrij ben jij'
- map met algemene informatie
- videoband Slavernij Teleac/NOT
- Cd-rom met muziek
- 2 scheepsjournaals

Voorwerpen:

- 1 baksteen
- doosje met 50 slavenkralen
- doosje met 10 kaurischelpen
- zakje met 8 antieke kaurischelpen

Ontdekkaarten:

- ontdekkaart Slavenkralen
- ontdekkaart Kaurischelpen
- ontdekkaarten Bakstenen
- ontdekkaarten Monumenten
- ontdekkaarten Scheepsjournaal

* **'2^e Wereldoorlog, geen nummers, maar namen'**

Lessen over de 2^e WO (specifiek op Walcheren).

Er is gebruik gemaakt van de didactische structuren van meervoudige Intelligentie.

Met extra materialen zoals presentaties, muziek en (prenten)boeken samengevoegd met een leerlijn sociaal-emotionele ontwikkeling die aansluit op de lessen over de Tweede Wereldoorlog.

Na afloop van de lessen kunnen de kinderen effecten van de oorlog op verschillende bevolkingsgroepen noemen en begrippen plaatsen in een chronologische volgorde.

* **'collecties onderweg, hystotheek' (via SCEZ)**

Het project is opgezet om museumcollecties toegankelijk (er) te maken voor leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs. Het project is uitgesplitst in een Erfgoedmobiel en een Hystotheek.

Vanuit de Hystotheek worden museumvoorwerpen uitgeleend aan het onderwijs, samen met een 'couveusevitrine' of een 'kijkdoosvitrine'.

De couveusevitrine heeft gaten in de plexiglas vitrinekap, waardoor leerlingen het voorwerp kunnen aanraken.

De vitrine, voorwerpen en bijbehorende ontdekkaarten worden o.a. uitgeleend vanuit een cultuurhistorisch museum in de regio of vanuit de SCEZ.

De voor uitleen geselecteerde museumvoorwerpen zijn afkomstig uit de regio en vertellen een verhaal over die regio.

Het voorwerp kan aansluiten bij de lessen uit één van de methodes waarmee op school wordt gewerkt. De leerlingen doen onderzoek naar het voorwerp in de vitrine aan de hand van een ontdekkaart en ontwikkelen historisch besef en vaardigheden, zoals goed leren kijken, het stellen van vragen, het opzoeken van informatie en het leren discussiëren.

*** 'Collecties onderweg, erfgoedmobiel' (via SCEZ)**

De Erfgoedmobiel is een rijdende tentoonstellingsunit, waarin museumvoorwerpen gepresenteerd worden met wisselende thema's. Als 1^e thema is gekozen voor archeologie.

In de erfgoedmobiel kunnen 10 tot 16 leerlingen tegelijk onderzoek doen. Ze mogen daarbij de voorwerpen in scherven ook vastpakken. Aan de hand van opdrachten gaan de leerlingen archeologisch materiaal, zoals aardewerk, munten, botten en pijpenkoppen determineren. Er zijn ook leskisten met opdrachten die in de klas gedaan kunnen worden, zoals leren hoe je een pot tekent aan de hand van een scherf, en het restaureren van een pot.

De erfgoedmobiel wordt het liefst zo dicht mogelijk bij de school geplaatst en bevat:

- vitrines met vergelijkingscollecties
- tafels en krukjes
- beerputjes met archeologisch materiaal- opdrachten voor de leerlingen- schreven om vast te pakken
- onderzoeksgereedschap
- literatuur
- videoband 'Time-team'
- cd-rom 'Schatten en scherven'
- 5 leskisten met archeologisch materiaal
- docentenhandleiding
- informatie over musea met archeologische collecties.

Eventueel kan er als aanvulling een archeoloog worden uitgenodigd in de klas of kan er een bezoek gebracht worden aan het archeologische depot van het SCEZ of aan een museum met een archeologische collectie.